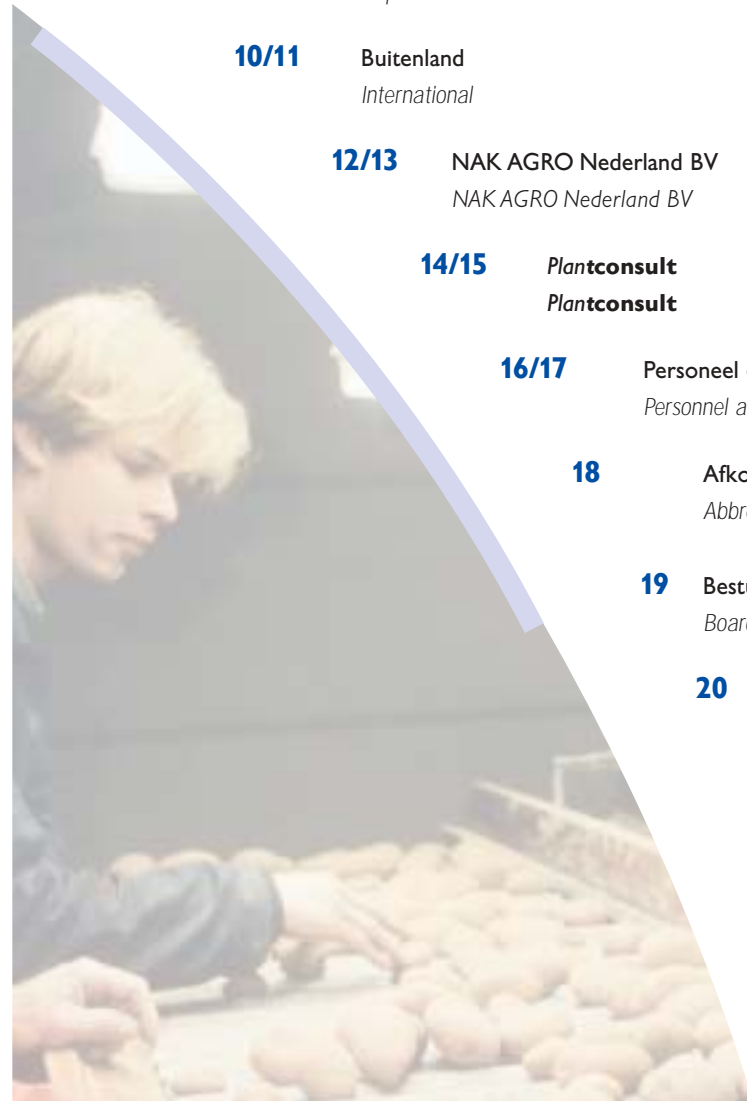


2/3	Voorwoord <i>Preface</i>
4/5	Kernactiviteiten <i>Core activities</i>
6/7	Keuring pootaardappelen <i>Inspection of seed potatoes</i>
8/9	Keuring zaazaden <i>Inspection of seed</i>
10/11	Buitenland <i>International</i>
12/13	NAK AGRO Nederland BV <i>NAK AGRO Nederland BV</i>
14/15	Plantconsult <i>Plantconsult</i>
16/17	Personeel en organisatie <i>Personnel and organisation</i>
18	Afkortingen <i>Abbreviations</i>
19	Bestuur en directie <i>Board and board of directors</i>
20	Organigram <i>Organisation diagram</i>





2001
 [*strategisch* *motivatie* *uitdagingen* *vertrouwen*]

De afgelopen jaren heeft de NAK veel punten uit het strategisch plan voor de periode 1999 tot en met 2001 gerealiseerd; onder meer de één-loket-functie voor alle werkzaamheden gericht op keuringen, controles en analyses. Ook de erkenningssystematiek voor zaaizaden is ontwikkeld.

De onafhankelijke en deskundige keuringsdienst is een betrouwbare en deskundige *inspectie-instelling*. Daardoor verrichten de medewerkers de laatste jaren naast de taken voor de keuringen steeds meer uiteenlopende werkzaamheden. Die trend zal doorzetten. Dat vraagt van de medewerkers aanpassingsvermogen en de motivatie om nieuwe en andere werkzaamheden uit te voeren. Op dezelfde betrouwbare, onafhankelijke en deskundige wijze. In dit jaarverslag laten enkele medewerkers u weten wat zij doen en hoe ze tegen hun werk en hun werkgever aankijken.

Het bestuur besloot tot aanpassingen in de tariefstructuur, die leiden tot een betere afstemming van de inkomsten van de NAK op de kosten. Vermindering van kosten is mogelijk, doordat bedrijven in de zaaizaadsector gebruik maken van erkenningsmogelijkheden voor veldbeoordeling, bemonstering, laboratoriumanalyses en certificering. De maatregelen zullen leiden tot versterking van de financiële positie van de NAK.

De NAK staat voor uitdagingen. Dat is niet nieuw. Inmiddels is de ontwikkeling van een nieuw strategisch plan begonnen. Dit fungeert als richtlijn voor het beleid van de komende jaren. Die toekomst gaan we met vertrouwen in.

Het bestuur



2001
 [*strategic* *motivation* *challenges* *confidence*]

During the past few years, NAK has realized many points set out in the strategic plan for the period 1999 up to and including 2001: a single point of contact for all activities related to inspections, checks and analyses. The accreditation system for seed has also been developed.

The independent and specialist inspection service is a reliable and expert *inspection institute*. Consequently, the staff members have taken on duties that are more diverse over the past few years in addition to the existing activities related to inspections. This trend will continue. This requires adaptability and motivation from the staff members in order to execute the new and different activities in the same reliable, independent and expert manner. In this annual report, a few staff members will tell you what it is that they do and how they view their work and their employer.

The Board decided to implement changes in the tariff structure, which lead to a better balance between the NAK income and costs. A decrease in costs is possible as organisations in the seed sector are able to utilize accreditation possibilities for field inspections, sampling, laboratory analysis and certification. These measures will result in a stronger financial position for NAK.

NAK is facing challenges. This is not new. In the meantime, the development of a new strategic plan has already started. This functions as a guideline for the policy over the next few years. We face the future with confidence.

The Board





Ellis Wicherson-Elsma, medewerker administratie

“ Na mijn opleiding ben ik vijftien jaar geleden bij de NAK begonnen. Eerst op de technische administratie. Daar vinden de werkzaamheden zoals de aangifte en het opnemen van de certificaten plaats. Op die afdeling krijg je veel telers van pootgoed en zaaizaden aan de telefoon. Nu doe ik eigenlijk alleen nog receptiewerk: telefoon aannemen en bezoekers opvangen. Ik heb nog steeds veel contact met mensen, maar het contact is anders en korter. Het zijn ook niet allemaal telers. Ik hoop dat ik aan de telefoon vriendelijk en opgewekt klink en ik probeer mensen vlot te helpen. Je bent toch de eerste NAK-medewerker met wie mensen van buitenaf te maken krijgen. ”



De stichting Nederlandse Algemene Keuringsdienst (NAK) keurt zaaizaad en pootgoed van landbouwgewassen. Het keuren is een wettelijke taak, die de NAK al sinds 1932 uitvoert in opdracht van de minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij. De NAK is een onafhankelijke stichting. Het bestuur bestaat uit afgevaardigden van telers, handelaren en kwekers. De vaste commissies voor pootgoed en voor zaaizaden bestaan uit vertegenwoordigers van het bedrijfsleven. De commissies bepalen de keuringsregels. De minister ziet toe op concrete regelgeving en uitvoering daarvan.

Binnen de Europese Unie gelden minimum eisen voor de kwaliteit van zaaizaad en pootgoed dat binnen de EU wordt verhandeld. Individuele landen mogen strengere eisen vaststellen. Nederland, een van de belangrijkste producenten

van hoogwaardig uitgangsmateriaal, kiest voor nationale normen die scherper zijn dan de minimum eisen van de EU. Mede daardoor staat het Nederlandse uitgangsmateriaal, herkenbaar aan het NAK-certificaat, in binnen- en buitenland hoog aangeschreven.

De wetgeving die de basis vormt van het werk van de NAK, is sterk in ontwikkeling. De overheid ziet kwaliteit steeds meer als een zaak van het bedrijfsleven. De invulling verantwoordelijkheid voor de kwaliteit en de vaststelling daarvan ligt dan niet langer alleen bij de NAK. De systematiek van de erkenningen, die de NAK samen met de zaaizaadbedrijven heeft ontwikkeld, sluit aan bij deze ontwikkeling. Door de erkenningen voeren bedrijven steeds meer zelf de werkzaamheden uit die bij de keuringen van zaaizaden horen. Om erkend te worden, moeten de bedrijven een goed kwaliteitssysteem hebben. De NAK beoordeelt dat kwaliteitssysteem en voert steekproefsgewijs controles uit. Elke drie jaar worden alle facetten van de erkenningen getoetst om de erkenning te continueren.



Ellis Wicherson-Elsma, administration

“ After completing my education fifteen years ago, I started working for NAK. Initially, I started work at the technical administration. They execute activities like entering for inspection and acceptance of certification. In that department, you get to speak mainly with growers of seed potatoes and seed, by telephone. Currently, most of my activities consist of reception work: answering the telephone and receiving visitors. I still have a lot of contact with people, but the contact is different and shorter. Not all of them are growers either. I hope that I sound friendly and cheerful and I try to help people as efficiently as possible. After all, I am the first NAK employee that external people get to meet. ”

The Dutch General Inspection Service (NAK) inspects agricultural seeds and seed potatoes. The inspection is a statutory task (governed by law) which has been executed by NAK since 1932 by order of the Ministry of Agriculture, Nature Conservation and Fisheries. NAK is an independent foundation. The board consists of representatives of breeders, growers and traders. The permanent committees for seeds and seed potatoes consist of representatives of the business community. The committees set the inspection regulations. The minister oversees concrete legislation and implementation of these regulations.

Within the European Union, minimum set requirements apply to the quality of seed and seed potatoes being traded within the EU. Member States are allowed to set more stringent requirements. The Netherlands, one of the foremost producers of high quality starting material, chooses to have the national requirements for its national standard set more stringently than the minimum requirements set by the EU. Partly for this reason, the Dutch starting material, which can be identified by the NAK label, is highly acclaimed both domestically as well as abroad.



The legislation that forms the foundation of NAK's work is going through a high degree of development. The government increasingly views quality as a task of the business community. The interpretation of the responsibility for quality and the assessment thereof is therefore no longer the sole responsibility of NAK. The system of accreditation, developed by NAK in cooperation with the seed companies, harmonizes with this development. Because of the accreditation, an increasing number of companies execute the activities related to the inspection of seed themselves. In order to receive accreditation, companies must have a good quality management system. NAK assesses the quality management system and executes random checks. Once every three years, all facets of the accreditation are audited in order to continue the accreditation.

Gekeurde arealen Inspected areas (ha)	2001	2000	1999	1998
Pootaardappelen Seed Potatoes:				
Aangifte Entered for inspection	38.280	39.803	39.193	38.933
Goedgekeurd Approved	36.415	38.668	37.622	32.016
Zaaizaden Seeds:				
Groenvoedergewassen Fodder crops:				
Aangifte Entered for inspection	1.944	2.057	2.377	3.922
Goedgekeurd Approved	1.931	2.043	2.362	3.898
Teelregistratie Inspection by seed company	19.208	21.345	20.770	27.875
Goedgekeurd Approved	18.907	21.309	20.327	27.560
Granen enz. Cereals etc.:				
Aangifte Entered for inspection	9.438	9.382	8.512	9.392
Goedgekeurd Approved	9.391	9.292	8.476	9.332



Erika Post en Regien van Dijk, laboratoriummedewerkers

“ Op ons laboratorium doen we jaarrond AM-onderzoek, van begin december tot juni het vrijlevende-aaltjes onderzoek, in de zomer het bladluisonderzoek en in het najaar het bruinrotonderzoek. Voor dit werk hebben we intern een opleiding gehad. We voeren vrijwel alle werkzaamheden uit, maar het vrijlevende-aaltjesonderzoek is onze grootste taak. Het is leuk en afwisselend werk, omdat we met levend materiaal werken. Bepaalde gedeeltes van het jaar werken we onder tijdsdruk, omdat het onderzoek op een bepaald tijdstip af moet zijn. Bijvoorbeeld, het bladluisonderzoek moet elke dag voor 14 uur af zijn omdat de resultaten nog dezelfde dag op internet en Teletekst moeten komen. Ook bij bruinrotonderzoek voelen we soms druk, omdat telers zo snel mogelijk een uitslag willen hebben, zodat ze weten waar ze aan toe zijn. We werken allebei meer dan 10 jaar bij de NAK, beiden 2,5 dag per week, en het bevalt ons goed. ”



Erika Post and Regien van Dijk, laboratory staff

“ At our laboratory, we execute AM investigations throughout the year; from the beginning of December until June free-living nematodes, in summer aphids and in autumn brown rot. In order to do this work, we were given internal training. We execute just about all activities but the free-living nematode testing is our main task. The work is nice and quite varied because we are working with living material. At certain times of the year, we work under pressure because the test has to be completed at a certain point in time. For example, the aphid testing has to be finished before 14.00 hours so that the results can be published on Internet and Ceefax the same day. The brown rot testing sometimes makes us feel pressurised because the growers would like to have the results as soon as possible as they would like to know what they are dealing with. We have been working for NAK for more than 10 years, both 2.5 days per week and we like working here. ”

Bacterieziekten zijn sinds 1992 de belangrijkste oorzaak voor afkeuringen en verlagingen. De norm voor bacterieziekten is streng; voor de klassen S, SE en E bijvoorbeeld geldt een nulnorm. Als de keurmeester een bacteriezieke plant vindt, wordt het perceel in klasse A geplaatst.

Bacterieziekten hebben enige tijd nodig om zich te manifesteren. In eerste instantie zijn ze niet zichtbaar aanwezig, maar door bijvoorbeeld beschadigingen van het pootgoed kunnen ze zich sterk uitbreiden. Mechanisatie heeft daardoor invloed. Ook teveel stikstof en beregening kunnen de problemen vergroten.

Om de bacterieziekten beheersbaar te houden, is het afkapsysteem ingekort. Dat heeft een duidelijk gunstige invloed op de bacterieziekten. In de jaren tachtig is een test ontwikkeld om partijen te onderzoeken op de aanwezigheid van bacteriezieke, maar de test toonde alleen zwartbeen aan, niet stengelnatrot. Dat beperkte de mogelijkheden. De NAK heeft nu een test ontwikkeld waarbij wel de veroorzakers van beide ziekten kunnen worden aangetoond, ook als de partij niet zichtbaar ziek is. In het komende jaar moet de nieuwe test in een proefproject zijn waarde laten zien.



Opvallend is dat Bintje dit jaar voor het eerst sinds jaren de status van grootste pootgoedras kwijt is. De afgelopen jaren liep de oppervlakte van het ras al langzamerhand terug; in 1998 had het ras nog een aandeel van 12,3 procent, in 2000 was dit 11,1 procent. In 2001 nam het areaal af tot 8,9 procent van het totale pootgoedareaal. Spunta is nu het grootste ras in de keuring en beslaat 9,7 procent van het totale areaal.

Since 1992, the main cause for rejection and downgrading has been bacterial (Blackleg) disease. The standards for bacterial disease are stringent; zero tolerance applies to classes S, SE and E for example. Should an inspector find an affected plant, the complete field is downgraded to class A.

Bacterial diseases manifest after a while. Initially they are not visibly apparent but due to damage incurred by the seed potatoes, they can expand rapidly. Consequently, mechanisation has an effect. Too much nitrogen and excessive sprinkling can also increase the problem.

In order to keep blackleg disease manageable, the number of classes has been reduced. This has clearly had a favourable effect on the bacterial diseases. In the eighties, a test was developed to inspect lots on the presence of bacterial disease but the test only showed blackleg disease and not stem wet rot. This limited the options. NAK has now developed a test that identifies the presence of the cause of both diseases even if the lot is not visibly affected. During the next year, this new test will have to show its worth in a pilot project.



Striking is the fact that, for the first time in years, 'Bintje' has lost its status as the largest seed potato variety. During the past few years, the acreage of this variety has declined steadily; in 1998, it still had a share of 12.3 percent while in 2000 it was running at 11.1 percent. In 2001, the acreage decreased to 8.9 percent of the total seed potato acreage. Spunta is currently the largest inspected variety and makes up 9.7 percent of the total acreage.

Goedgekeurde oppervlakte pootaardappelen Approved acreage of seed potatoes (ha)

	2001	2000	1999	1998
Aangegeven Entered for inspection	38.280	39.803	39.193	38.933
Goedgekeurd Approved	36.415	38.668	37.622	32.016
Verlaagd Downgraded	6.318	4.782	7.783	7.524
Redenen Reason:				
- Virusziekten Viral diseases	447	425	490	676
- Bacterieziekten Bacterial diseases	3.114	2.238	3.841	3.930
- Datumoverschrijding Haulm killing date exceeded	537	537	1.660	737
- Nacontrole Post harvest control	1.079	721	727	708
- Overige redenen Other reasons	1.142	861	1.065	1.473
Afgekeurd Rejected	1.865	1.135	1.571	6.917 *)
Redenen Reason:				
- Virusziekten Viral diseases	48	95	52	74
- Bacterieziekten Bacterial diseases	951	564	890	977
- Nacontrole Post harvest control	60	20	35	5
- Overige redenen Other reasons	806	456	594	5.861 *)

*) waarvan 5.394 ha wegens waterschade of which 5.394 ha was due to water damage

Rassen met grootste arealen Varieties with largest acreages (ha)

Ras Variety	2001	2000	1999	1998
Spunta	3.711	3.352	3.090	2.952
Bintje	3.408	4.417	4.579	4.793
Désirée	2.616	2.764	2.931	2.692
Agria	2.284	2.598	2.504	2.268
Monalisa	1.204	1.132	1.147	1.137
Kondor	1.187	1.155	1.165	1.120
Diamant	934	1.226	1.389	1.537
Overige rassen Other varieties	22.936	23.159	22.388	22.434
Totaal areaal Total acreage	38.280	39.803	39.193	38.933



Pierre Buyck, keurmeester

“ Op Zeeuws Vlaanderen werken we met z'n drieën. In de zomer ben ik druk met de veldkeuring van pootaardappelen en mindere mate met de veldkeuring granen, in de winterperiode met de partijkeuring van pootgoed en zaaizaad en tevens monstername. Ik doe dit werk met veel plezier. Het leuke is de afwisseling en de vrijheid om je werk in te plannen zoals je dat zelf wilt. Een nadeeltje is dat je niet veel contact hebt met je collega's elders in het land. Maar ja, dat gebeurt als je op 275 kilometer van het hoofdkantoor zit. De laatste jaren zijn we niet alleen met keuren bezig, maar ook steeds meer met bijvoorbeeld voedselveiligheidscontroles. Dat is ook leuk werk. Het hoort bij de tijd. Ik hoop dat het voor de telers ook een meerwaarde oplevert. ”



Pierre Buyck, inspector

“ Three of us cover the Zeeuws Vlaanderen area. In the summer, I am very busy with field inspection of seed potatoes and to a lesser degree, with the inspection of cereals. In the winter, the lot inspections of seed potatoes and seed as well as sampling keep me busy. I really enjoy my work. The nice thing is the variation and the freedom to plan your own work. A small disadvantage is that you do not have much contact with your colleagues elsewhere in the country. This tends to be the case if you are 275 kilometres from head office. The last few years we have not only been doing inspections but we have also been busy with food safety inspections. This is nice work as well. It comes with the times. I hope that it will also be of benefit to the growers. ”



Het systeem van de erkenningen is verder uitgebreid met de erkenning voor certificering. Dit is de vierde keuringsactiviteit die de bedrijven zelf mogen uitvoeren; zaaizaadbedrijven kunnen ook worden erkend voor teeltregistratie, monstername en monsteranalyse. Bedrijven die worden erkend voor certificering, kunnen de partijkeuring, de administratieve controle, de bedrukking van de certificaten en het aanbrenge van de certificaten zelf uitvoeren. De NAK blijft echter verantwoordelijk voor de beslissing of een partij op basis van de gedane onderzoeken wordt goedgekeurd en wordt vrijgegeven voor certificering.

Vooraf van de bedrijven die in de groenvoedersector werken, verwacht de NAK interesse in de mogelijkheid van erkenning voor certificering. Dit zijn doorgaans grote bedrijven die zowel veredeling en vermeerdering van prebasis- en basiszaai zaad en gecertificeerd zaad in eigen hand hebben. De veredelingsbedrijven van granen veredelen en vermeerderen het prebasis- en basiszaai zaad, maar daarna gebeurt de vermeerdering veelal door licentiehouders. Op grond van de EU-

Richtlijnen is erkenning voor monstername en monsteranalyse mogelijk voor alle categorieën. Bij de veldkeuring is erkenning alleen mogelijk voor de categorie gecertificeerd zaad.

De Vaste Commissie voor Granen en de Vaste Commissie voor Groenvoedergewassen zijn op voorstel van de NAK dit jaar samengevoegd tot één commissie: de Vaste Commissie voor Zaaizaden. Reden is dat de laatste tijd een groot deel van de gespreksonderwerpen in beide commissies aan de orde kwamen.

The accreditation system has been expanded with accreditation for labelling. This is the fourth inspection activity that seed companies are allowed to execute themselves; seed companies can also be licensed for field inspection, sampling and sample analysis. Companies accredited for labelling are licensed to execute lot inspections, administrative control, printing of labels as well as attaching the labels themselves. NAK however, remains responsible for the decision whether a lot is approved based on the executed assessments and whether it is released as certified.

NAK expects interest from the seed companies in the fodder crop sector about the possibilities related to accreditation for labelling. As a rule, these are large companies that are active in both breeding and multiplication of (pre) basic and certified seed. Cereal breeders breed and multiply prebasic and basic seed themselves whereas the multiplication of certified seed is carried out by licence holders. Based on European regulations, accreditation for sampling and sample analysis is allowed for all categories. With regard to field inspection licensing is only allowed for the category of certified seed.

On NAK recommendation, the Permanent Committee for Cereals and the Permanent Committee for Fodder Crops were consolidated into one Committee: the Permanent Committee for Seeds. The reason for this is the fact that lately, many of same topics came up for discussion in both the committees.



	Aangifte Entered for inspection				Goedgekeurd Approved			
	2001	2001	2000	2000	1999	1999	1998	1998
Granen Cereals:								
Zomergranen Spring cereals	2.072	2.049	1.740	1.708	2.160	2.150	1.667	1.644
Wintergranen Winter cereals	3.465	3.440	4.107	4.078	3.055	3.049	4.439	4.402
Peulvruchten Peas and Beans	239	231	79	79	184	184	281	281
Vlas Flax	3.668	3.668	3.432	3.420	3.105	3.099	2.995	2.994
Handelsgewassen Commercial crops	5	5	7	7	5	4	11	10
Groenvoedergewassen Fodder crops:								
Bieten Beet	1	1	2	2	1	1	2	2
Voedergewassen Fodder crops	53	53	28	28	45	45	36	33
Grassen NAK-gekeurd Grasses NAK inspected	1.889	1.877	2.026	2.013	2.330	2.315	3.884	3.863
Grassen teeltregistratie Grasses company inspected	19.208	18.907	21.348	21.038	20.650	20.252	27.873	27.594
Grassen totaal Grasses total	21.097	20.784	23.374	23.049	22.981	22.568	31.757	31.457
Engels raaigras Perennial ryegrass	12.087	11.867	13.905	13.699	11.328	11.029	19.966	19.783



Ad Toussaint, beleidsmedewerker

“ Het werkterrein van een beleidsmedewerker binnen de NAK is heel breed. Het ene moment ben ik bezig met beleidswerk voor de hele sector in een vergaderkamer, het andere moment met een concreet kwaliteitsprobleem in het veld. Ik heb te maken met een grote diversiteit aan gewassen en aan problemen. Elke werkdag is anders. Ik vind het een uitdaging om binnen de regels altijd weer een oplossing te zoeken. Uitgangspunt daarbij is dat de afnemers van teeltmateriaal vertrouwen blijven houden in het Nederlandse productie- en keuringssysteem. ”



De NAK draagt haar steentje bij aan deze goede positie van de Nederlandse zaaizaad- en pootgoedsector. Niet alleen door een effectieve, onafhankelijke keuring, maar ook door expertise te leveren en belangen te behartigen. De NAK vertegenwoordigt samen met diverse bedrijven, organisaties en instellingen, waaronder het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, de Nederlandse sector bij internationale overleggen om de positie van de Nederlandse zaaizaad- en pootgoedsector te behouden en bij voorkeur te versterken.

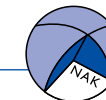
Via de PD is de NAK betrokken bij de EPPO. EPPO adviseert haar leden (nationale plantenziektenkundige diensten, PD's) over de aanpak van quarantaine-organismen. Ze stelt hiervoor fytosanitaire regels en protocollen op. De organisatie werkt nu aan een aardappelstandaard. De NAK levert daarbij onder meer deskundigheid over het certificeringssysteem. Bij het opstellen van de certificeringstandaard heeft de NAK zich ingespannen om stamselectie als volwaardig systeem te blijven erkennen omdat stamselectie ten minste dezelfde kwaliteit pootgoed levert als in vitrovermeerdering. Nederland is een van de weinige landen waar nog op grote schaal stamselectie plaatsvindt.

Ook bij de VN/ECE draagt de NAK bij aan internationale afstemming van kwaliteitsbeleid voor pootaardappelen. De VN/ECE is onderdeel van de Verenigde Naties en beschrijft in haar standaard de minimumkwaliteitseisen waaraan pootaardappelen moeten voldoen. De VS, ook lid van de VN/ECE, werken bij de certificering met een systeem gebaseerd op het aantal veldgeneraties. De VS zien de start van de stamselectie niet als eerste veldgeneratie. De NAK vindt de start van de stamselectie wel de eerste veldgeneratie, gezien de kwaliteit van dit basispootgoed.

De NAK is ook actief binnen de ISTA. Deze organisatie zet zich in voor uniformiteit bij het nemen en onderzoeken van monsters van zaaizaden die internationaal worden verhandeld. De leden van de ISTA zijn diverse overheden en laboratoria in meer dan 75 landen. Het laboratorium van de NAK is door de ISTA geaccrediteerd en werkt dus volgens de procedures en voorschriften van de ISTA.

De ISTA heeft een bestuur en diverse werkgroepen waarin de technische onderwerpen van monsternamen en zaadonderzoek per thema worden behandeld. Pieter Oosterveld, algemeen directeur van de NAK, is sinds juni 2001 vice-president van de ISTA. Ook in de werkgroepen 'Bulking and Sampling', 'Purity' en 'Germination' is de NAK vertegenwoordigd.

Daarnaast is de NAK betrokken bij de OESO. Het OESO-keuringssysteem is veel minder breed dan dat van de NAK en van de EU; het beslaat alleen een veldkeuring op rasechtheid en raszuiverheid. De certificering volgens de OESO-systematiek omvat 2 procent van de totale certificering door de NAK.



Ad Toussaint, keurmeester

“ We worked with NAK on a three year project in Bulgaria. We implemented the project and NAK was one of the partners involved in the project. NAK supplied the expertise and know-how necessary for the certification of seed potatoes according to the EU regulations and standards. NAK was also closely involved in setting up and executing the ELISA tests. During the three years in Bulgaria NAK has proven that it has the necessary know-how for setting up an inspection system and for training the local people. After completion of the project, the local people are able to successfully cultivate and certify highly qualified seed potatoes. ”

NAK contributes to the prominent position of the Dutch seed and seed potato sector. Not only by effective, independent inspections but also by supplying expertise and looking after its interests. Together with various companies, organisations and institutes, among which the Ministry of Agriculture, Nature and Fisheries, NAK represents the Dutch sector in international deliberations on maintaining and preferably strengthening the position of Dutch seed and seed potato industry.

Through the PD, NAK is affiliated with the EPPO. EPPO advises its members (national plant disease experts, PD's) on the policy line in relation to quarantine organisms. It also sets out the phytosanitary regulations and protocols. The organisation is currently working on a potato standard. Among other things, NAK supplies the expertise on the certification system. In drafting the certification standard, NAK made every effort for continued recognition of clonal selection as a valuable system because the clonal selection system delivers at least the same quality seed potato as in-vitro multiplication. The Netherlands is one of the few countries where large scale clonal selection takes place.

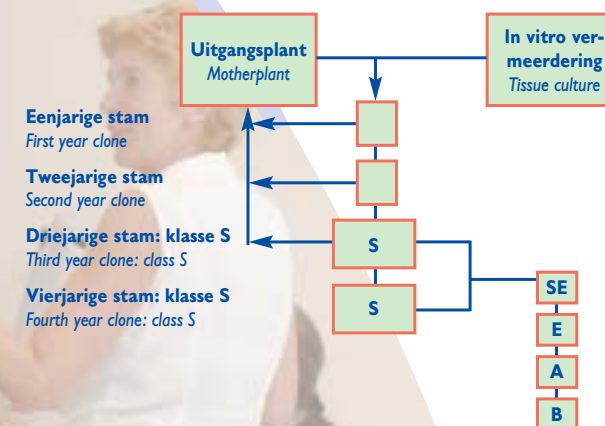
NAK also contributes to the international harmonisation of a quality policy for seed potatoes at the UN/ECE. The UN/ECE is part of the United Nations and it sets the standard of the minimum quality requirements that seed potatoes should meet. The US, also a member of UN/ECE, works with a certification system based on the number of field generations. The US does not view the start of clonal selection as a first field generation. NAK is of the opinion that the start of clonal selection is a first field generation, given the quality of the base starting material.

NAK is also very active within ISTA. This organisation is committed to the uniformity of sampling and testing of seed that is traded internationally. The members of ISTA are various authorities and laboratories in more than 75 countries. NAK's laboratory has been accredited by ISTA and therefore works according to ISTA procedures and regulations. ISTA has a Board and various committees that deal with the technical design of seed sampling

and seed testing per topic. Pieter Oosterveld, general manager of NAK, has been the vice president of ISTA since June 2001. NAK is also represented in the committees 'Bulking and Sampling', 'Purity' and 'Germination'.

In addition, NAK is involved in OECD. The OECD-system is less broad than the NAK system or the EU system; it consists of a field inspection on identity and varietal purity. The certification according to the OECD system makes up 2 percent of the total certification executed by NAK.

Schema stamselectie
System of clonal selection in the Netherlands





Erik Vermazen, account manager NAK AGRO

“Ik ben sinds kort accountmanager bij NAK AGRO. Daarvoor was ik keurmeester bij de NAK. Een leuke overstap: eerst was ik uitvoerder van het werk, nu heb mijn voelsprietten in de sector om vragen en knelpunten op te sporen en daarvoor gerichte oplossingen te kunnen bieden. Ik zit nu op een plek waar ik op eigen initiatief werk kan oppakken. Mijn positie binnen het bedrijf is veranderd, maar eigenlijk is het doel nog hetzelfde: de klanten op zo'n manier van dienst zijn dat hun bedrijf beter draait. Ik voel me bij de NAK en NAK AGRO als een vis in het water.”

NAK AGRO Nederland BV, het dochterbedrijf van de NAK, is een betrouwbare, deskundige, onafhankelijke inspectie-instelling voor de agrarische sector. De koers van NAK AGRO is om zich onafhankelijk van de NAK te ontwikkelen. Dit proces loopt volgens planning. In 2001 heeft NAK AGRO een positief resultaat geboekt. Voor 2002 wordt een aanzienlijke omzetgroei verwacht.



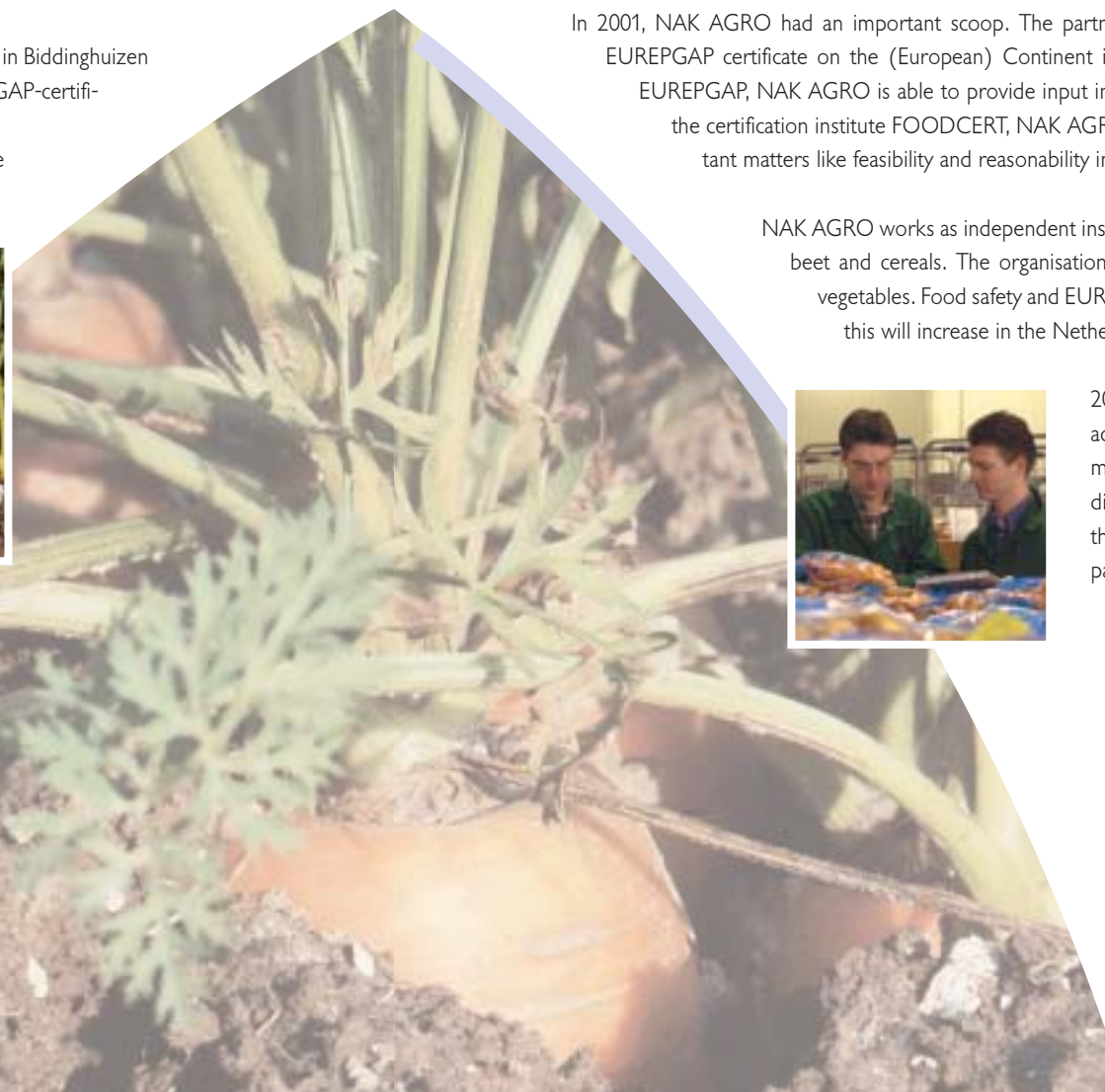
NAK AGRO heeft aanvullend op de werkzaamheden van de NAK een uitgebreid dienstenpakket. De NAK en NAK AGRO zijn gespecialiseerd in het op grote schaal verrichten van keuringen, controles en analyses. Daarnaast is NAK AGRO actief op het gebied van consultancy en trainingen. Maatwerk staat hoog in het vaandel en dat wordt ook steeds meer gevraagd. Deze klantgerichte benadering en uitbreiding van de werkzaamheden leiden tot een dynamisch dienstenpakket.

NAK AGRO had in 2001 een belangrijke primeur. De maatschap Zondag-Smit in Biddinghuizen kreeg in september als eerste bedrijf op het Europese vasteland het EUREPGAP-certificaat uitgereikt. NAK AGRO had dit bedrijf geïnspecteerd.

Als associate member van EUREPGAP denkt NAK AGRO bovendien mee over de invulling van het eisenpakket van EUREPGAP. Samen met certificatie-instelling FOODCERT heeft NAK AGRO vervolgens voor dit eisenpakket een controlesystematiek ontwikkeld waarbij haalbaarheid en redelijkheid voorop staat.

Als onafhankelijke inspectie-instelling werkt NAK AGRO in alle sectoren. De meeste werkzaamheden vonden plaats in de aardappelen, suikerbieten en granen. Het bedrijf verlegt het werkteerterrein echter ook nadrukkelijk naar de vollegrondsgroenteteelt. Voedselveiligheid en EUREPGAP zijn belangrijke aandachtsvelden van NAK AGRO. In de komende jaren neemt dit zelfs nog toe, zowel in Nederland als in het buitenland.

In 2001 ontstond de samenwerking van NAK AGRO met ALTIC. De activiteiten van de bedrijven sluiten goed bij elkaar aan. ALTIC is deskundig op het gebied van mineralenonderzoeken, NAK AGRO op het gebied van biologische onderzoeken (ziekten en plagen). Ook deze samenwerking past binnen de visie van NAK AGRO dat de klanten uit de primaire sector bij één loket terecht moeten kunnen voor een totaalpakket aan inspecties en analyses.



Erik Vermazen, account manager NAK AGRO

“I have recently become an account manager at NAK AGRO. Previously, I used to be an inspector at NAK. A nice changeover: I used to execute the work and now, I have my feelers out in the sector to detect questions and critical points in order to supply specific solutions. I am now in a place where I can use my own initiative to tackle issues. My position has changed within the organisation but the objective remains the same: being of service to the customer in such a way that the customer's business functions better. I feel like a fish in the water at NAK and NAK AGRO.”

NAK AGRO Nederland BV, a subsidiary of NAK, is a reliable, expert, independent inspection institute for the agricultural sector. NAK AGRO is following a course of independent development vis à vis NAK. This process is running according to plan. In 2001, NAK AGRO showed positive results. NAK AGRO is expecting a substantial growth in turnover in 2002.

In addition to the activities of NAK, NAK AGRO offers an extensive service package. Both NAK and NAK AGRO are specialised in the execution of large-scale inspections, checks and analyses. In addition, NAK AGRO is active in the field of consultancy and training. It considers made-to-measure solutions to be of paramount importance and these are increasingly called for. This customer oriented approach and expansion of the activities result in a dynamic service package.

In 2001, NAK AGRO had an important scoop. The partnership Zondag-Smit in Biddinghuizen was the first company issued with the EUREPGAP certificate on the (European) Continent in September. NAK AGRO audited this company. As association member of EUREPGAP, NAK AGRO is able to provide input in relation to the interpretation of the EUREPGAP requirements. Together with the certification institute FOODCERT, NAK AGRO has developed a control system for this requirement package, taking important matters like feasibility and reasonability into account.

NAK AGRO works as independent inspection institute in all sectors. Most of the activities take place in potatoes, sugar beet and cereals. The organisation is however, repositioning its field of activities to include field production of vegetables. Food safety and EUREPGAP are areas of special attention to NAK AGRO. During the next few years, this will increase in the Netherlands as well as abroad.

2001 saw the beginning of a cooperation between NAK AGRO and ALTIC. The activities of both organisations match well. ALTIC is an authority in the field of mineral analyses, NAK AGRO in the field of biological analyses (pests and diseases). This cooperation also fits in the vision of NAK AGRO: customers from the primary sector should be able to approach a single point of contact for a total package in relation to inspections and analyses.





Christien Schuringa, adviseur en coördinator vestiging Emmeloord

“ Ik werk vanaf december 1998 bij Plantconsult. Als adviseur kom ik bij uiteenlopende klanten in de agro(food) keten om een managementsysteem op te zetten en te implementeren. Deze managementsystemen kunnen op het gebied van kwaliteitszorg en voedselveiligheid liggen. Voor de meeste bedrijven zijn dit trajecten die een half jaar tot een jaar duren. Bij het adviseren krijg ik inzicht in hoe het bedrijf functioneert. Daardoor bouw ik een vertrouwensband met de klant op en kan ik verbeteringen aangeven. Daarnaast geef ik diverse trainingen. Ik heb bijvoorbeeld de keurmeesters van de NAK getraind in het auditten. Dat is de techniek van het beoordelen of een bedrijf voor een bepaald certificaat in aanmerking komt. Nu geef ik veel EUREPGAP-trainingen. Het ligt me goed; ik weet waarover ik praat omdat ik het werk vanuit de praktijk ken. En de afwisseling in het werk vind ik erg leuk. ”

Plantconsult

Plantconsult is het adviesbureau voor kwaliteitszorg en voedselveiligheid in de land- en tuinbouw. Het bedrijf richt zich op alle schakels in de sectoren akkerbouw, bloembollenteelt, vollegrondsgroenteteelt, voedingstuinbouw en sierteelt. De concurrentie op het werkteerrein van

Plantconsult is groot. Ondanks dat werken voor Plantconsult inmiddels vijf adviseurs (4,5 fte) en is het boekjaar 2001 met winst afgesloten. Plantconsult is omgezet in een BV met de BKD en NAK AGRO als aandeelhouders.

Voedselveiligheid (HACCP) en kwaliteitszorg zijn speerpunten voor Plantconsult. Niet alleen begeleiden de adviseurs hun klanten bij de invoering van deze systemen, ze geven ook gerichte cursussen en trainingen. Zo zijn in 2001 meer dan honderd teeltbegeleiders opgeleid om de telers die aan hun bedrijf leveren, te kunnen ondersteunen bij het invoeren van de EUREPGAP-richtlijnen.

Plantconsult heeft zich in 2001 actief opgesteld in de voedingstuinbouw. De adviseurs begeleiden en adviseren ook bedrijven in de fruit-, glasgroente- en vollegrondsgroenteteelt naar EUREPGAP-certificering.

Plantconsult is door de Cyprus Potato Marketing Board ingeschakeld bij een groot project waarbij alle telers van tafelaardappelen zijn betrokken. Doel van de Marketing Board is om alle telers op het eiland Cyprus te laten certificeren voor EUREPGAP, zodat hun tafelaardappelen voldoen aan de eisen die Europese supermarkten stellen.

De adviseurs begeleiden bedrijven niet alleen bij de invoering van EUREPGAP, maar ook bij het opzetten van ISO en HACCP-systemen. Ook voldoen inmiddels de eerste bedrijven na begeleiding door Plantconsult aan de eisen van GMP-gelijkwaardigheid. GMP (Good Manufacturing Practice) is verplicht voor levensmiddelenbedrijven die hun restproduct afzetten als grondstof voor diervoeder. Dit zijn bijvoorbeeld kleinverpakkers van tafelaardappelen. Levensmiddelenbedrijven die reeds beschikken over een ISO of HACCP-certificaat komen in aanmerking voor GMP-gelijkwaardigheid.



Christien Schuringa, advisor and coordinator Emmeloord office

“ I have been working for Plantconsult since December 1998. As a consultant, I visit diverse clients in the agro (food) chain in order to set up and implement management systems. These management systems could be in the field of quality management or food safety. For most companies, a project like this would take about six months to a year. In an advisory capacity, I get insight into how a company works. In doing this, I build up a relationship based on trust and I am able to suggest improvements. In addition, I execute various trainings. For example, I trained the NAK inspectors in auditing. This is a technique used to establish whether a company is eligible for a certain certificate or accreditation. At present, I am giving many EUREPGAP trainings. I enjoy doing it; I know what I am talking about, as I am familiar with the work because of practical experience. I really like the variation in my work. ”

Plantconsult is the consultancy for quality management and food safety in agriculture and horticulture. The consultancy focuses on every chain in the sectors of arable farming, bulb growing, field production of vegetables, horticulture and cultivation of ornamentals. Competition is keen in Plantconsult's field of activity. Nevertheless, Plantconsult currently employs five advisors (4.5 fte) and the year 2001 was closed with a profit. Plantconsult has been turned into a limited company and BKD and NAK AGRO are the shareholders.

Food safety (HACCP) and quality management are spearheads of Plantconsult. Not only do the advisors guide their customers through the implementation of these systems, they also give courses and training. In 2001, more than a hundred agronomic advisors were trained to support the growers who are supplying their enterprises, in the implementation of the EUREPGAP Directives.

Plantconsult took an active line of approach in horticulture in 2001. The consultants also guide and advise organisations in fruit cultivation, vegetable growing under glass and the field production of vegetables in the run-up to EUREPGAP certification.

Plantconsult was called in by the Cyprus Potato Marketing Board for a large project involving all the growers of ware potatoes. The Marketing Board's objective is to have all growers on the Isle of Cyprus certified by EUREPGAP, so that their ware potatoes meet the requirements set by European supermarkets.

The advisors do not only guide enterprises through the implementation of EUREPGAP, but also in setting up ISO and HACCP systems. In the meantime, the first organisations that were coached by Plantconsult now have GMP equivalence. GMP (Good Manufacturing Practice) is compulsory for food companies that dispose of their residual product as raw produce for animal feed. Companies that package ware potatoes are an example of this. Food companies that are in possession of an ISO or HACCP certificate are eligible for GMP equivalence.





Mireille Schutte, personeelsfunctionaris

“ Ik houd me onder meer bezig met personeelsdossiers, met het werven van personeel en met de vragen die mijn collega's hebben over pensioen, kinderopvang, parttime werken, enzovoorts. Ik vind het leuk werk omdat het over mensen gaat. En omdat ik meewerk aan oplossingen; hoe geef je voor collega's invulling aan de arbeidsvoorwaarden, waarbij zowel medewerker als leidinggevende tevreden zijn en je consequent blijft. De NAK heeft goede arbeidsvoorwaarden. Er kan heel veel. Dat is voor prettig, ook voor mezelf. Deze baan sluit goed aan bij mijn opleiding aan de Academie voor Mens en Arbeid. Ik kan hier nog veel leren, kan nog groeien. Dat vind ik een grote uitdaging. ”



Mireille Schutte, personnel officer

“ I am involved in personnel files, recruiting personnel and answering questions from colleagues with regard to pensions, child minding, part-time work etc. I like my work because it concerns people and because I contribute to solutions; how do you fill in terms and conditions of employment for your colleagues and keep both the supervisors as well as the co-workers satisfied while remaining consistent. NAK has a good policy concerning conditions of employment. There are many possibilities. It is gratifying, also for myself. This position is in keeping with my education at the Academy for Personnel Policy and Human Resources. I can still learn a lot here, there is room to grow. I find that quite a challenge. ”

Bij de NAK werken gemiddeld 268 mensen, waarvan 61 parttime. Het aantal fte's ligt op 254. Dat is zes minder dan in het voorgaande jaar. Bijna de helft van de medewerkers is vrouw. De buitendienst bestaat grotendeels uit mannen, in het laboratorium en in administratieve functies werken meer vrouwen.

De grootste groep medewerkers is tussen de 25 en 55 jaar oud. De groep van 55 tot 65 jaar bestaat voornamelijk uit buitendienstmedewerkers. De groep jongeren is enigszins ondervertegenwoordigd. Het personeelsbeleid hield rekening met een verantwoorde opvang van de uitstroom van oudere medewerkers. Daarbij komt als nieuw aandachtspunt de instroom van schoolverlaters.



Vanwege de specifieke werkzaamheden, vooral bij de laboratoria en de buitendienst, worden veel medewerkers intern opgeleid. Voor de kosten van externe opleidingen had de NAK voor 2001 een budget van f 170.000.

De NAK kent een relatief hoog ziekteverzuim. Het landelijk gemiddelde ligt 2 procent lager dan het verzuimpercentage van 7,6 van de NAK. De oorzaken van dit hogere verzuim zijn voor het grootste deel bekend en worden actief aangepakt door de afdeling Personeel en Organisatie. Aandachtspunten zijn vooral preventie en individuele verzuimbegeleiding.

Eén van de maatregelen is een andere samenwerking

met de arts van de Arbodienst. De arboarts en de leidinggevende hebben beiden een actieve rol bij de individuele begeleiding van de zieke medewerker. De ervaringen zijn positief; de medewerkers en de leidinggevenden hebben vertrouwen in de handelwijze. Bovendien heeft de leidinggevende meer inzicht in het ziekteverloop, waardoor de werkplanning op de afdeling en de reïntegratie van zieke medewerkers soepeler verlopen. Een preventieve maatregel is de installatie van het programma Workpace op de pc's van medewerkers. Het programma waarschuwt de medewerker wanneer deze zichzelf te lang en te zwaar belast. Daarnaast besteedt de NAK veel aandacht aan een ergonomische werkhouding, zowel van de laboranten als van de beeldschermmedewerkers. Deze maatregelen zijn gericht op het voorkomen en, indien nodig, beperken van RSI-gerelateerde klachten.

Diensttijdopbouw Composition of term of service		
Diensttijd Term of service	Percentage medewerkers	Percentage staff members
< 5	34,3	
5-10	12,1	
10-15	19,2	
15-20	12,5	
>20	21,9	

On average, NAK employs 268 people, of which 61 work on a part-time basis. The number of fte is 254. This is six less than the previous year. Almost half of the employees are female. The fieldwork is mainly done by men and the laboratory and administrative positions are mostly occupied by women.

The largest group of employees range between the ages of 25 and 55. The group aged between 55 to 65 consists mainly of fieldworkers. The youth is slightly underrepresented. The personnel policy was mainly geared at responsible catchments of the outflow of older staff members. In addition, the new point of attention is the intake of school-leavers.

Owing to the specific activities, especially in the laboratory and the fieldwork, staff members are given internal training. In 2001, f 170.000 was spent on external training.

NAK has a relatively high percentage of absence through illness. The national average is 2 percent lower than the absence at NAK, which is running at 7.6 percent. The causes of this increased percentage is known and active measures are taken by Personnel and Organisation. One of the measures is a new form of cooperation with the Occupational Health and Safety Officer. The Health and Safety doctor and the immediate supervisor of the staff member involved have both an active role to play in improving the absentee percentage. The first results are positive; the staff members and the supervisors have faith in the procedures of the Health and Safety Officer. In addition, the supervisor is better informed about the progress of the illness that allows him/her to set up an adequate work planning and it provides for an easier reintegration of the returning staff member. Another preventative measure is the installation of a Workplace programme on staff member's personal computers. The programme warns staff members if the load is too heavy. Furthermore, NAK pays considerable attention to an ergonomic work posture of both the laboratory assistants as well as the staff members that work with visual display units. These measures are aimed at preventing and, if necessary, limiting RSI related complaints.





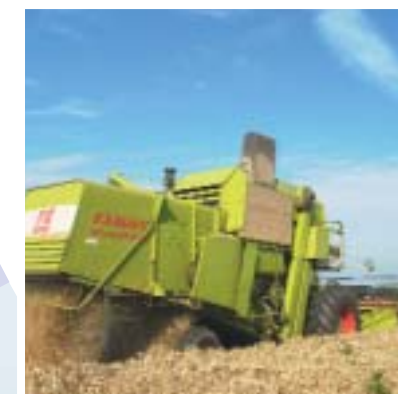
AM	Aardappelmoeheid <i>Potato cysts nematodes</i>
BKD	Bloembollenkeuringsdienst <i>Bulb inspection service</i>
BV	Besloten Vennootschap <i>Limited Company</i>
EPPO	European and Mediterranean Plant Protection Organisation
EU	Europese Unie <i>European Union</i>
EUREPGAP	
EUREP	Samenwerkingsverband van de Europese supermarktketens <i>European Retailer Parties</i>
GAP	(Goede Agrarische Praktijk) Richtlijnen voor de teelt van aardappelen, groenten en fruit. (Good Agricultural Practice) <i>Guidelines for the cultivation of potatoes, vegetables and fruit</i>
Fte	Fulltime equivalent
GMP	Good Manufacturing Practice
HACCP	Hazard Analysis Critical Control Point
ISO	International Standardisation Organisation
ISTA	International Seed Testing Association
OESO	Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling
OECD	<i>Organisation for Economic Co-operation and Development</i>
Pc	Personal computer
PD	Plantenziektenkundige Dienst <i>Plant Protection Service</i>
RSI	Repetitive Strain Injury
VN/ECE	Verenigde Naties/Economische Commissie Europa
UN/ECE	<i>United Nations/Economic Commission for Europe</i>
VS	Verenigde Staten
US	<i>United States</i>

Bestuur Board

D. Luteijn	voorzitter	chairman
K. Meppelink	vice-voorzitter	vice chairman
C. Gunnink	lid	member
J.P.M. Muijsers	lid	member
H.K.C. Roelofsen	lid	member
D. Schenk	lid	member
M.J. Varekamp	lid	member
A. van Vugt	lid	member
E.A.M. de Laat	lid	member
P. Oosterveld	secretaris	secretary

Directie Board of Directors

P. Oosterveld	algemeen directeur	general director
Mrs. I. Mastenbroek	directeur keuringszaken	technical director



Organigram NAK Organisation diagram

